

f. Ex. en Revision af Ritualet, der hos os længe har været en Fornødenhed og et Savn. Men til reent kirkelige Sager eller til Kirkens indre Anliggender hører ikke blot Læren og Gudstjenestens Indretning, men ogsaa, hvad hos os altfor meget er blevet overseet, Kirkens indre Forsatning og indre Organisation. Hertil høre saaledes Bestemmelserne om det kirkelige Embede og dets forskjellige Trin, om Kaldelse og Ordination, der ere i dyb Sammenhæng med de confesionelle Principer og den kirkelige Tradition; ligeledes Alt, hvad der hører ind under Begrebet af kirkelig Disciplin; ligeledes Bestemmelserne om Forholdet mellem Menighed og Præst, der paa det Nøieste staaer i Forbindelse med Parochial- eller Sogneforholdet som det naturlige Grundlag baade for den enkelte Menigheds Bestaaen og for Folketirkens Bestaaen i det Hele. At der i sidsnævnte Forhold kunne tages Bestemmelser, der ere saa dybt indvirkende i Kirkens indre Organisme, at deres Afgjørelse falder udenfor Rigsdagens Competence, er ogsaa anerkjendt ved den Form, i hvilken Bestemmelsen af 2den October 1862 er givet om Kirkers og Kirkegaardes Benyttelse for Sognebaandslødere, hvilken i Rigsdagen var foreslaaet som Lov, men af den daværende Cultusminister med Rette blev henvist til Kongen, og ikke udkom som Lov igjennem Rigsdagen, men som kongelig Anordning. Der kan vistnok spørges, om det ikke maa betragtes som en Irregularitet, at selve Loven om Sognebaandets Løsning er givet igjennem Rigsdagen. Dog kan her bemærkes, at denne Lov ogsaa havde en Side, hvor Rigsdagens Medvirkning var fornøden, forsaavidt den tillige berørte Geistlighedens Lønningsforhold, ligesom der ogsaa, hvilket er meget væsentligt, maa bemærkes, at den var forberedt og anbefalet af den i 1854 allerhøiest nedsatte Kirkecommissiøn.

Jeg har i det Foregaaende søgt at sammenarbejde og efter det mig af Landemodet overdragne Hverv videre at udvikle og udførligere at motivere, hvad der ved Landemodets Forhandlinger fra forskjellige Sider blev fremsat imod den Anskuelse, at det burde have sit Forblivende ved den nuværende Tilstand. De Tanker, der bleve fremsatte om en tilkommende Ordning, muligt om Dyprettelsen af et Consistorium eller Kirkecollegium, ere imidlertid kun henstillede til nærmere Prøvelse og Drøftelse af den eventuelle Kirkecommissiøn.

I Genhold til den stedfundne Discussion besluttede Landemodet, med Undtagelse af eet Medlem, der ikke stemte, at andrage paa

1. Nedsættelse af en Kirkecommissiøn til at udarbejde Forslag til en Ordning af vore kirkelige Forholde i Genhold til Grundlovens § 75;
2. at al kirkelig Lovgivning stilles i Bero, indtil denne Commissiøns Forslag kunne forelægges.

Om Frimenigheder indenfor Folketirken.

Det var at vente, at det overveiende vilde være Præster af den Grundtvigianske Retning, der vilde understøtte dette Forslag. Man paaberabte sig en almindelig udbredt Trang, ligesom man ogsaa søgte at støtte Sagen ved at vise hen til, at mange unge Mænd, som ere indviiede til Præstegjerningen og uden Udfigt til Befordring ad sædvanlig Vej, herved vilde kunne komme i en gavnlig Virksomhed. Ogsaa søgte man at hævde Dannelsen af Frimenigheder som hørende til „de almindelige Menneskerettigheder“, der burde respecteres. Herimod blev nu i det Væsentlige fremsat Følgende: Man kan ikke erkjende, at nogen Trang til Frimenigheder er tilstede i Folketirken, hvortil kommer, at Frimenigheder, selv om de vilde underkaste sig Folketirkens Lære og liturgiske Forskrifter, dog ere uforenelige med Folketirkens Væsen. Til en Folketirke, som til ethvert kirkeligt Samsfund, hører ikke blot Lære og Cultus, men ogsaa Forsatning og en bestemt Ordning af Forholdet mellem Kirkens Medlemmer indbyrdes, mellem Præst og Menighed, mellem de kirkelige Myndigheder og dem, der ere disse Myndig-